

5. neděle velikonoční

„Ať se vaše srdce nechvěje.“ - Evangelium Janovo, 14. kapitola. Toto Ježíšovo slovo řečené učedníkům při Poslední večeři jako přípravu na těžké chvíle, které je všechny čekaly, potřebujeme už slyšet a vnímat celé 2 měsíce. Nejde jen o strach o sebe, ale třeba víc o ty, kdo jsou dnes ponecháni v samotě. Stojíme před skutečností strachu a bázně u věřícího člověka. Nakolik je to správné a nakolik ne, kdy je to ctnost a kdy je to slabost.

V první řadě bázeň jako ctnost. Ve 110. žalmu se říká: „Počátek moudrosti je bázeň Boží“ a v evangeliu Ježíš v podobnosti odsuzuje soudce, který říká, že se Boha nebojí a na lidi nedá. Děti se někdy učí poslouchat tím, že prakticky poznávají, že by to mohlo mít tvrdý dopad, ale cílem je, aby věci konaly z lásky. Bázeň před spravedlivým dopadem za projevy lidské zloby je určitě na místě. Snad by se z tohoto pohledu mohlo vidět i vyprávění o velké potopě. Byl-li to dopad lidského hříchu, tak třeba i takového, že člověk tak špatně zacházel s přírodou, že se přirozeně obrátila proti němu.

Jde-li o věci duchovní, pak dopad zla může mít ukončením tělesného života i podobu trvalou. To budí bázeň. Takováto bázeň není sice ten nejlepší důvod k dobrému jednání, ale důvod to je. A je to cesta k tomu, aby jednou tento důvod přerostl v jiný. Je to počátek, kterým asi každá snaha o duchovní rozměr života musí projít. Sv. Antonínovi se pak připisuje výrok: „Já už se Boha nebojím“.

Bázeň Boží v podstatě znamená, že se bere vážně to, co je s křesťanského hlediska vážné a nedělá si nic z toho, co je z křesťanského hlediska podřadné. Vážné je to, co je z uváženého rozhodnutí a může mít dlouhodobý i trvalý dopad, podřadné to, co je jen věcí tohoto proměnlivého hmotného světa bez dalšího dosahu. Taková bázeň se nerodí z přísnosti, ale spíš z vědomí dobroty, které se nám dostává, z toho, že se nechci ukázat nevďečným, že nechci zarmoutit. Bázeň před Boží velikostí, před velikostí věcí, ke kterým nás volá. Přijímat všechno s velkou samozřejmostí a suverénností je někdy známkou, že se nám této bázně jako ctnosti nedostává.

Opakem je bázeň jako slabost, jako známka nedůvěry v Boha, protože strach a doufání v Boha se vylučují. Ustrašenost je něco nepřiměřeného pro toho, kdo uvěřil ve zmrtvýchvstání a život věčný. Proto se tolikrát v Písmě objevují slova: „Nebojte se“, zvláště když pro člověka přichází něco nového, překvapivého a neobvyklého.

Říká se, že strach pramení ze špatného svědomí, ale zde Bůh nabízí odpuštění. Pokud pramení ze síly, kterou nás někdo ohrožuje, k tomu říká Kristus: „Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, duši zabít nemohou.“ Je to heroismus nebát se ani o vlastní život, ale až k tak velikým věcem vychovává víra. Strach může pramenit z nejistoty, z neurózy, ze tmy, z opuštěnosti, ze samoty. To všechno je strach jako slabost. Nepřemůže se vysvětlováním, ale jen odvahou vrhnout se do něj. Kdo se bojí tmy, musí se jednou odvážit do ní vstoupit. Nepřemáhá se hned, ale postupně. Zde je namísto také to, co nazýváme svěřením se Bohu, odevzdáním, vrhnutím do jeho náruče.

Kdo se bojí, na toho si rádi mnozí zadupou, aby se mohli pak smát. Ale to není laskavý postoj, který by tomu druhému skutečně pomohl. Ten je spíš v ochetě a odhodlání, jít do toho spolu po vzoru Krista. Nevíme, co je před námi, ale on řekl: „Ať se vaše srdce nechvěje... Já jsem cesta“. Jinými slovy: „Držte se mě, a já vás tou cestou provedu.“